

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXII.

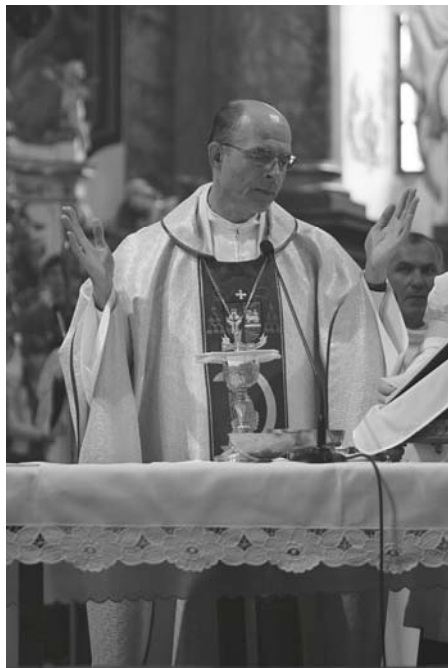
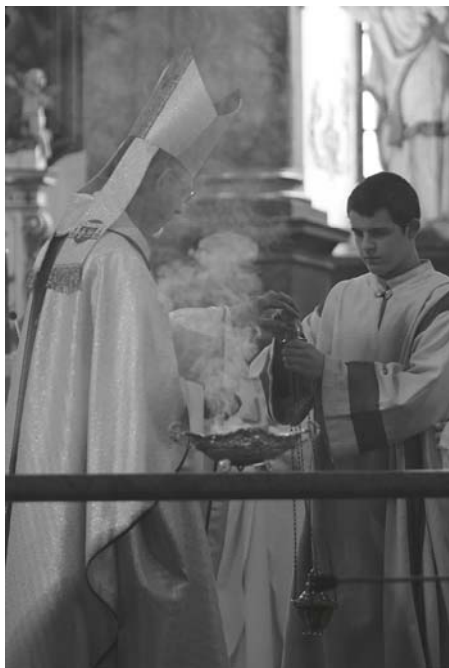
ČÍSLO 9

SEPTEMBER 2014

**Kto za ním stojí? - Prievadzská pút' - Pohoda v Chrenovci
Banícka omša - Spomienka na Jozefa Hromadu
Úcta k mladým - Svätý Alojz Gonzaga**

Slávnostné Veni Sancte a požehnanie oltára
3. september 2014, Kostol Najsvätejšej Trojice v Prievidzi

Kto za ním stojí?

Pred necelým rokom bola nosnou témou októbrového čísla Bartolomeja úcta k starším. V časopise sa vtedy objavilo viacero cenných príspevkov. Bude rovnako ľahké v tomto čísle písať o úcte k mladým?

Je isté, že Pán Ježiš deti a mladých ľudí všeobecne v úcte mal. S bohatým mladíkom sa rozprával s láskou a úctivo. V osemnásťej kapitole Matúšovho evanjelia čítame i o jeho vzťahu k deťom: „V tú hodinu pristúpili k Ježišovi učenici a pýtali sa: ‚Kto je podľa teba najväčší v nebeskom kráľovstve?‘ On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: ‚Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.‘“ (Mt 18, 1-5)

Tento text je obzvlášť nám piaristom dobre známy, lebo ho čítame každý rok na sviatok nášho zakladateľa sv. Jozefa Kalazanského. Len o pár veršov ďalej Pán Ježiš vraví: „Dajte si pozor, aby ste neopovrhli ani jedným z týchto maličkých. Lebo vám hovorím, že ich anjeli v nebi ustavične hľadajú na tvár môjho Otca, ktorý je na nebesiach.“ (Mt 18, 10)

Pán Ježiš teda ukazuje na dieťa a vraví, že úcta k mladším sa neodvíja od toho, koľko už toho v živote dokázali, akú majú životnú skúsenosť, ale od toho, že sú to Božie deti.

Pozrite, toto je mladý človek. Nestoja za ním veľké skutky, nad ktorými by ste mali žasnúť. Stojím však za ním ja, váš Boh. Dajte si pozor, aby ste si ma tam všimli!

Napokon, sv. apoštol Pavol v 1. liste Korint'anom píše: „Veď kto ti dáva vyniknúť?! Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?“ (1 Kor 4,7)

Niet sa veru veľmi čím vystatovať. V konečnom dôsledku sa dôstojnosť každého z nás, mladšieho i staršieho, odvíja iba od toho, že sme Božie deti. Ale to je dobre. Lebo táto hodnota sa neobjavuje ani nestráca s vekom. Je trvalá a nezávisí na momentálnej výkonnosti. V súvislosti s ňou sa veta: „Ty buď ticho, ešte si v živote nič nedokázal!“ v konečnom dôsledku stáva rovnako neférovou ako veta: „Ty buď ticho, ty už aj tak nič nedokážeš!“

Nezostáva nám teda nič iné, ako žiť vo vzájomnej úcte - mladší ku starším a naopak. A aj o tom bude tak trošku toto číslo nášho farského časopisu. Želám Vám príjemné čítanie.

P. Marek Kotras SchP.

Prievidžania putovali k Márii počas troch dní

Podľa tradície pochádzajúcej už z 15. storočia mali veriaci z Prievidze a okolia i tento rok možnosť putovať za Nanebovzatou Pannou Máriou. Prievidzská mariánska púť však tentoraz trvala výnimočne namiesto dvoch až tri dni.

Program začal v piatok 15. augusta slávením večernej svätej omše v mariánskom kostole. Hlavným celebrantom bol Libor Straka, farár z farnosti Prievidza - Zapotôčky. Súčasťou piatkového programu sa stala takisto Cesta bolesti Panny Márie. V sobotu sa uskutočnila tradičná procesia z farského kostola na Mariánsky vršok. Po modlitbe ruženca nasledovala svätá omša, ktorú slúžil pán dekan Vladimír Slovák. Vo svojej homílii načrtnol spoločenskú atmosféru obdobia prijatia dogmy o Nanebovzatej Panne Márii a porovnal vízie, ktoré ľuďom na rozdiel od náboženstva ponúkal komunizmus: „Komunizmus neponúkal po smrti nič, len ničotu a prázdnotu. Na rozdiel od toho naša viera ponúka večný život, život s telom i dušou, presne taký, akého predobrazom sa stala Nanebovzatá Panna Mária.“

Program pre mladých odštartoval koncert kapely 30tri z východného Slovenska. Nasledovala modlitba chvál pod vedením spoločenstva Piar a svätá omša. Páter Marek Kotras SchP počas nej predstavil pohľad na Pannu Máriu ako na tú, ktorá nám ukázala, že je možné zvíťaziť nad smrťou. Celebrantom hlavnej nedeľnej svätej omše na Mariánskom vršku sa stal niekdajší bojnícky nemocničný kap-

lán, v súčasnosti správca farnosti v Šahách, Gerhard Glazer - Opitz. „Každá zmena prináša do života radosť i bolesť, i tá, ktorá v týchto postretla mňa,“ povedal. „Stojíme teraz na významnom mieste, mieste zmeny, ktorú raz zakúsi každý z nás, tam, kde sa život stretá so smrťou. Neďaleko cintorína. I smrť je zmena. Čo nám prinesie? Túžime sa stať iba bezvýznamným prachom pod náhrobným kameňom? Alebo túžime po niečom viac, po tom, čo dosiahla naša Nebeská Matka?“ Záverečnou bodkou programu bolo farské popoludnie v areáli Strednej odbornej školy neďaleko Priemstavu. Veriaci si tu mohli pochutiť na guláši, zahrať futbal či zatancovať pri tónoch hudobnej skupiny Necpalanka. Pripravené boli takisto súťaže pre deti.

Text: Petra Humajová

Foto: Mária Melicherčíková

„Nebojte sa obetovať!“

„Tak opäť to začína!“ pomyslel si ne jeden žiak, rodič či učiteľ školy, keď si v jedno utorkové ráno uvedomil rozdiel medzi tým, čo bolo, a tým, čo prichádza. Prázdniny sú za nami, je tu nový školský rok.

U piaristov sa školský rok 2014/15 začal naozaj netradične. Žiaci i učitelia sa 2. septembra zvitáli najskôr vo svojich triedach, oddýchnutí si vyzoprávali prázdninové zážitky, oboznámili sa s organizáciou najbližších dní v škole a potom...

„Podme rýchlo do kostola, aby sa nám ušli miesta na sedenie!“

O 10:00 hod. sa v prievidszskom piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice konala slávnostná svätá omša za účasti otca biskupa Mons. Mariána Chovanca. Pozvanie na ňu prijali aj významní predstavitelia nášho mesta, pani primátorka Katarína Macháčková, pán dekan Vladimír Slovák, ale tiež páter provinciál piaristov Ján Kováč SchP.

Svätá omša bola krásna, no pre mnohých, najmä našich najmenších žiačikov, asi aj priveľmi dlhá. Určite

im patrí veľká vďaka i obdiv za ich trpezlivosť a slušné správanie sa počas takmer dvojhodinovej slávnosti. Pre mnohé deti, najmä tie hyperaktívne, to iste bola obeta (verím, že Bohu milá). Otec Marián totiž počas svätej omše vysvätil v našom kostole i nový obetný stôl, čomu predchádzali mnohé dlhé modlitby. Venoval mu pozornosť aj vo svojej homílii, ktorej hlavnou myšlienkou bolo práve slovo obeta.

V úvode zdôraznil, že v každom chráme sú dve najdôležitejšie miesta, kde je prítomný Kristus - bohostánok, v ktorom prebýva čakajúci Ježiš, a obetný stôl, kam počas svätej omše prichádza obetujúci sa Ježiš. Na tomto mieste sa Pán Ježiš nekrvavým spôsobom opäť obetuje za nás, aby sa nám mohol ešte viac darovať vo Sviatosti Oltárnej.

Otec biskup povzbudil mladých ľudí, aby sa nebáli hľadať sviatostného Ježiša aj vo sviatosti zmierenia, ktorá predchádza prijatiu Eucharistie. Upozornil na dôležitý fakt, aby sa mladí ľudia pohrdajúci formalizmom nestali sami formalistami v spôsobe svojho vyznania hriechov. Aby bez strachu, ale úprimne vyznávali svoje previnenia, snažili sa ich z hĺbky srdca olútovať a prijali

predsavzatie viac takýmto spôsobom nekonať.

V súvislosti s obetou otec biskup spomenul aj dramatický príbeh jednej rodiny zo Sardínie, v ktorom sa jedenásťročný chlapec obetoval za svojho staršieho pätnásťročného brata trpiaceho astmou, keď ich rodinu prepadla mafia a žiadala od nich rukojemníka. Pôvodne ním mal byť spomenutý starší syn rodiny, ale jeho mladší brat sa sám ponúkol únoscom namiesto svojho chorého brata. Tento hrdinský čin je príkladom toho, čo znamená obeta medzi deťmi. Učia sa jej najskôr vo svojej rodine vo vzťahoch s rodičmi a súrodencami. Lebo ten, kto cíti,

že je milovaný, tiež miluje a nemá strach obetovať sa.

Bolo veľmi dojímavé, ako slová o obete otca biskupa Mariána akoby okamžite „potvrdil“ aj sám Duch Svätý, keď po schodoch do sakristie kráčalo ťažkým krokom telesne postihnuté dievčatko spolu so svojou mamou. Bola to obeta v priamom prenose - dieťaťa i jeho matky, ktorá sa oň s láskou stará. Kiežby výzva nášho pastiera „Nebojte sa obetovať!“ sprevádzala neustále všetkých žiakov, rodičov, učiteľov i ostatných veriacich v ich živote, v slovách i skutkoch.

Text: Elena Blašková
Foto: Mojmir Németh

Hľadajte Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť

Duchovné cvičenia učiteľov Piaristickej spojenej školy

Na konci prázdnin (ako to už býva zvykom) odcestovali učitelia Piaristickej spojenej školy na duchovné cvičenia, tentoraz do kaštieľa zemianskej rodiny Silvajovcov v Melčiciach. V priestoroch kaštieľa sa dnes nachádza Františkánske duchovné centrum v správe Sestier Františkánok Premenenia. Tu mohli „spolupracovníci Pravdy“ dva dni rozmyšľať nad tým, ako žiť svoje učiteľské povolanie, aby bolo „Božie kráľovstvo medzi... žiakmi, učiteľmi a ostatnými obyvateľmi územia našej školy“.

Duchovné cvičenia sme začali v deň spomienky na sv. Jozefa Kalazanského - 25. augusta - a viedol ich páter Juraj Ďurnek, SchP. Na úvod vysvetlil, aká je podstata Božieho kráľovstva, že je to „vláda Boha na Zemi cez človeka naplneného Duchom Svätým, t.j. Láskou“. Zdôraznil tiež, že každý človek je vo svojom živote zodpovedný za to, ako spravuje územie, v ktorom dostal „kráľovskú moc“. Inak povedané, učiteľ je zodpovedný za spôsob, akým pristupuje k svojmu povolaniu, k žiakom, ku ktorým je poslaný.

tite človeka. **Kto som?** Odpoveď sme našli v srdci nášho Otca, ktorý povedal Synovi: „*Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.*“ (Mt 3,17) Otec má skrze Krista zaľúbenie aj v nás, preto pravda o nás je, že sme milované Božie deti. Nie sme siroty závislé na ľuďoch a ich uznaní či na veciach, ale sme deti, ktoré majú milujúceho Otca.

Mnohokrát si nevedomujeme, ako často sme pokúšaní myslieť si: „Som tým, čo si o mne myslia iní (napr. žiaci, rodičia),“ alebo „som tým, čo vlastným (množstvo vedomostí, informácií),“ alebo „som tým, čo robím (množstvo aktivít)“. Toto všetko sú falošné identity sirôt závislé

Sme milované Božie deti

V prvej časti prednášky sme spolu hľadali odpoveď na otázku o iden-

na ľud'och, zdrojoch, aktivitách, nie na Bohu samotnom.

Je dôležité, aby sme sa týmto pokúšaniami nepriateľa Lásky vyhýbali. V duchu slov „*vzoprite sa mu a ujde od vás*“ máme urobiť všetko preto, aby sme si chránili svoju myseľ, pretože my sami sme zodpovední za to, na čo sa pozeráme, čo počúvame, resp. čítame, čo robíme alebo hovoríme. Pomocníčkou v našom duchovnom boji nám môže byť Panna Mária (patrónka piaristických škôl).

Povolanie zapísané v srdci

V ďalšej časti duchovných cvičení sme ako jednotlivci hľadali svoju **osobnú víziu v živote**. Bez jej poznania a uskutočnenia akákoľvek naša práca nemôže správne napredovať, bez nej nie sme schopní prinášať v živote bohaté „*ovocie, ktoré zostane*“. Človek má zapísané vo svojom srdci, k čomu je osobitným spôsobom povoláný na Zemi. Pre toto svoje povolanie dostal od Boha všetky dary, aby ho vo svojom živote aj uskutočnil, a tak prežil šťastný, naplnený život.

Naša služba Bohu má byť službou našim bližným (žiakom, učiteľom, rodičom) a s úctou, s akou hľadáme na Eucharistiu, máme hľadať aj na svojich bližných a konať pre nich dobro. Človek má byť človeku darom, nie vecou, ktorá sa použije,

resp. zneužije.

No zároveň ak má byť náš život darom, musí byť celistvý, „kompletný“. Život, ktorý nie je slobodným sebadarováním v službe bližným, je manipuláciou s druhými alebo sa stáva objektom manipulácie, s čím určite majú mnohí žiaci i učitelia vlastné skúsenosti. Kto teda chce nájsť seba a svoju víziu v živote, musí začať dávať nezištne seba spôsobom jemu vlastným, jedinečným.

Láska nadovšetko

V záverečnej časti duchovných cvičení sme sa pokúšali odpovedať si na otázku: **Ako riešiť konflikty v našom povolaní?** Cestou je láska. Každú pravdu, ktorú chceme povedať druhému, musí predchádzať láska.

Ak pozerám na svojho „protivníka“ ako na človeka, ktorý je zlý, strácam Boží pohľad a teda aj Božiu múdrosť. Naopak, ak naňho hľadím ako na Krista, prestáva byť mojím protivníkom. Pretože Boh Otec chce, aby všetci vyhrali, aby všetci boli šťastní, aby skóre konfliktu skončilo: Víťaz - Víťaz. Nech je teda územie kráľovstva Piaristickej spojenej školy tým prostredím, v ktorom vždy vládne predovšetkým LÁSKA!!!

Napokon (verím, že sa moji mužskí kolegovia neurazia) mi nedá nespomenúť myšlienku Jána Pavla II., ktorú v roku 1995 adresoval v Liste ženám (ved' práve ony tvoria aj väčšinu učiteľských kolektívov): „*Nech Mária, Kráľovná lásky, bdie nad ženami a nad ich poslaním v službe ľudstvu, pokoju a šíreniu Božieho kráľovstva!*“

Text: Elena Blašková
Ilustračné foto: A. Vlčko

Piaristická mládež strávila záver prázdnin v Chrenovci

Exercičný dom v Chrenovci-Brusne sa od 18. do 23. augusta zaplnil tridsiatimi žiakmi z prievidskej Piaristickej spojenej školy. Tábor pre nich v spolupráci so šiestimi animátormi pripravil páter Marek Kotras SchP.

„Podujatie sme zorganizovali pre mladých vo veku od 14 do 16 rokov,“ hovorí páter Marek. „Snažili sme sa spolu s nimi počas celého týždňa učiť žiť tak, aby nám nebolo dobre iba tu na zemi, ale i raz v Nebi. Užívať si život takým spôsobom, aby sme raz o to Nebo neprišli.“

Tábora sa zúčastnili záujemcovia z tercie, kvarty a 8.A. Súčasťou programu neboli len duchovné aktivity (modlitba a každodenná svätá omša), ale i športové súťaže a všetko, čo môže mladým priniesť radosť z toho, že sú spolu. A že sú Božími deťmi.

„V tábore bolo vynikajúco. Veľa sme sa nasmiali, upevnili naše vzťahy. Už sa teším, keď sa opäť stretneme

v škole,“ povedal jeden z účastníkov. Aj páter Marek bol s jeho priebehom spokojný: „Zúčastnili sa ho skvelí ľudia plní nápadov, nadšenia a kreativity. Bolo pre mňa potešením stráviť týždeň v ich spoločnosti.“

Petra Humajová

Pohoda v Chrenovci Tábor z pohľadu animátorky

Pondelok ráno, všetci nabalení, postávajúci na stanici v Prievidzi, čakáme na vlak, ktorý nás má odviezť do Chrenovca - našej cieľovej destinácie. Tam sa budú odohrávať naše nasledujúce zážitky.

Program začína predstavením témy a napätým rozdeľovaním skupiniek. Keď je každý zaradený k niektorej dvojici animátorov. Môže začať zoznamovanie.

V prvý deň sa sústredíme na teambuilding. Večer sme pripravení predstaviť svoje tímy v plnej kráse. Využívame na to naše jedinečné talenty, takže celý čas sa nesie v príjemnej atmosfére plnej smiechu.

Ďalšie dni vyplňame športovými aktivitami ako napríklad futbal, volejbal, frisbee, pingpong, stolný futbal či „mokrý volejbal“ (hranie volejbalu s dekami a vrecúškom plným vody namiesto lopty) a zaujímavými súťažami, pri ktorých zbierame body.

Na stredu si poctivo vymodlievame pekné počasie, ktoré nám umožní prežiť výnimočný výstup na Bralovu skalú. Samozrejme, nezabúdame ani na duchovnú stránku, a preto každé naše ráno sprevádzajú modlitby, každý deň slávime svätú omšu a s každým dňom sa lúčime opäť pred Božou tvárou.

V predposledný deň v návale emócií hodnotíme prežitý týždeň. Radostne jasáme s výherným tímom, zabávame sa na scénkach a na špeciálnom spracovaní príbehu Červenej Čiapčky, ktorý sme spoločne pripravili. Koncom dňa sa zberáme do kaplnky - stíšiť sa a prejať si vďačnosť

za uplynulý týždeň vo večernej adorácii pri sviečkach.

V sobotu sa nám vstáva ťažko. Nikomu sa nechce odísť, všetkým je nám tam spolu príliš dobre. Pomaly upratujeme, natrahujeme čas... Až nakoniec prichádza hodina nášho odchodu.

Symbolicky ukončujeme náš spoločný čas cestou vlakom. Na stanici sa lúčime, odchádzame v ústrety posledným dňom našich prázdnin a už sa nemôžeme dočkať, kedy sa s milovanými spolužiakmi opäť stretne v školských laviciach a v priestoroch piaristickej školy.

Text: Klaudia Vravková

Foto: P. Marek Kotras SchP

Pozývame na Banícku omšu

V nedeľu 13. septembra 2014 o 9.30 sa bude v Kostole Najsvätejšej Trojice (kostole piaristov) konať Banícka omša. Pri príležitosti osláv Dňa baníkov si pri nej spomenieme na tých, ktorí v našom regióne pri ťažbe zahynuli.

Omšu bude sprevádzať Orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka v Prievidzi spolu s Miešaným zborom Rozkvet pod dirigentskou taktovkou Jána Glosa. Orchester uvedie v rámci sv. omše dielo rakúskeho hudobného skladateľa Antona Brucknera (1824 - 1896) pod názvom Banícka omša - časti Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei.

„Banícku omšu sme pripravili prvýkrát v roku 2013 práve počas Banického jarmoku, aby sme okrem bujarej zábavy počas celomestských osláv Dňa baníkov ponúkli aj duchovný program. Mnohí Prievidžania, ktorí sa Baníckej omše vlni zúčastnili, tento nápad ocenili. Preto sme sa rozhodli svätú omšu pripraviť aj tento rok. Opäť si počas svätej omše chceme spomínať hlav-

ne na zosnulých baníkov, ktorí zahynuli pri dolovaní uhlia na hornej Nitre,“ hovorí Katarína Macháčková, primátorka mesta Prievidza.

Svätú omšu bude celebrotovať prievidzský dekan Vladimír Slovák. Podujatie podporila Nadácia Bane pre zdravie, vzdelanie, kultúru a šport regiónu Hornonitrianskych baní Prievidza.

Text a foto: Alojz Vlčko

Jozef Hromada - dušpastier v ťažkých časoch

Koncom septembra uplynie 20 rokov od odchodu do večnosti dp. dekana Jozefa Hromadu (* 16. 11. 1923 - † 21. 9. 1994), ktorý ako farár spravoval prievidszkú farnosť od roku 1980 do roku 1990.

Jozef Hromada sa narodil 16. 11. 1923 v Brezianoch, po základnej škole študoval na Štátnom gymnáziu F. V. Sasinka v Prievidzi. Po maturite sa prihlásil na Vysokú školu bohosloveckú pri Diecéznom seminári v Banskej Bystrici. Vtedajší biskup ThDr. Andrej Škrábik mal v úmysle poslať ho študovať do Ríma, ale pre vtedajšiu komplikovanú politickú situáciu z toho zišlo.

Po kňazskej vysviacke v roku 1948 začínal ako kaplán v Bojniciach, ale v tom istom roku ešte pôsobil v Martine, v Kláštore pod Znievom ako špirituál v Malom seminári a opäť v Martine. V osudnom roku 1950 bol pre svoju horlivosť uväznený a Najvyšším súdom v Prahe 23. 11. nespravodlivo odsúdený na 18 mesiacov nepodmienečne a na 10 tisíc korún peňažného trestu. Dôvodom bolo to, že z kazateľnice v Martine prečítal pastiersky list biskupov proti tzv. Katolíckej akcii, ktorú vymysleli vtedajší komunisti na rozbitie jednoty Katolíckej cirkvi v našej vlasti.

V roku 1952 sa stal kaplánom v Banskej Bystrici a v Chrenovci a o tri roky kaplánom v Bojniciach u svojho bývalého gymnaziálneho profesora náboženstva Lukáša Petráša, ktorého domácnosť viedla obetavá rodáčka z Brezian Helenka Flimelová. V druhej vlne zatýkania ako bojnický kaplán bol zatknutý a Krajským súdom v Nitre 13. 10. 1958 odsúdený za ilegálne vyučovanie teológie tzv. Skupiny Nevoľníci Pan-

ny Márie, medzi ktorých patrilo aj prievidský rodák Vojtech (Blažej) Duchoň, na 6 rokov.

Od roku 1960 pracoval tri roky ako skladník v Okresnom stavebnom podniku v Prievidzi. Do pastorácie sa dostal ako kaplán v Žiari nad Hronom v roku 1963 a o dva roky v Žarnovici a ako farský administrátor v Sklených Tepliciach, v roku 1966 v Tajove, 1970 v Čiernom Balogu a v roku 1980 bol Mons. Jozefom Ferancom, vtedajším ordinárom, menovaný za farára v Prievidzi a za okresného dekana dekanátu, ktorý sa rozliehal, okrem nitriansko-rudnianskeho, na všetky farnosti vtedajšieho prievidskeho teritória. Ako dekan viedol mesačné rekolekcie kléru, pastoračne za pomoci kaplánov viedol farnosť, hmotne sa staral o údržbu kostolov. Vo farskom ako aj v mariánskom kostole dal inštalovať mramorovú dlažbu, nové lavice pre veriacich. Podľa možnosti sa snažil zapájať do cirkevných aktivít aj laikov, ktorí mu pomáhali. Domácnosť mu viedla sestra Mária s manželom Jakubom, bývalí učiteľia.

Bol pozorný aj voči kňazom svojho dekanátu, pomáhal im, i keď aj on nebol imúnny voči protináboženskému ťaženiu vtedajšej moci, čo sa prejavilo na jeho zdravotnom stave chronickej cukrovky, pre ktorú bol často hospitalizovaný. Po roku 1990 sa stal farárom v Kamenci pod Vtáčnikom a od roku 1994 žil pár mesiacov v rodisku, kde 21. 9. zomrel. Je tu aj pochovaný - v blízkosti hlavného vchodu do farského kostola. Za účasti farníkov z miest, kde pôsobil,

ako aj spolubratov kňazov, ho odprevadil na večnosť banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž. Jeho životopisec v knihe *Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť* - Kňazi Banskobystrickej diecézy perzekvovaní totalitným režimom - na s. 65 píše: „Prežitie útrapy negatívne poznačili jeho život.“ Nech mu je Pán večnou odmenou! R.I.P.

HELic. ThDr. Pavol Kollár, PhD.
farár Nedožery-Brezany

Na žurnalistickom seminári sa vzdelávalo šesť Prievičanov

Po dvojročnej prestávke sa v Ružomberku opäť konalo podujatie známe pod názvom Letný žurnalistický seminár. Uskutočnilo sa v dňoch 28. augusta až 1. septembra v priestoroch Katolíckej univerzity v Ružomberku. Školilo sa na ňom tentoraz až šesť Prievičanov.

Letný žurnalistický seminár organizovaný Spoločenstvom katolíckych žurnalistov Network Slovakia je zameraný prednostne na vzdelávanie redaktorov farských časopisov. Už tradične ponúka každý rok štylistickú a fotografickú sekciu, tentoraz bol však obohatený i o marketing a PR (public relations - vzťahy s verejnosťou).

V štylistickej sekcii pod vedením Pavla Rábaru z tlačovej agentúry SITA a v PR sekcii pod vedením niekdajšieho hovorca Katolíckej univerzity v Ružomberku Vladimíra Buznu pracovali tento rok okrem iných aj redaktorky farského časopisu Bartolomej Anna Gálová a Petra Humajová. Fotografov viedla ako lektorka Prievičanka Mária Melicherčíková a z našej farnosti sa medzi nimi vzdelávali i Silvia Kobelová, Martina Humajová a Tomáš Gál.

Súčasťou programu seminára neboli len workshopy, ale aj diskusie so zaujímavými hosťami. Ocitol sa medzi nimi

i súčasný prievičanský dekan Vladimír Slovák s niekdajším programovým riaditeľom Rádia Lumen Pavlom Katereniakom, zástupcovia rehoľníkov či zástancovia práv rodiny. Na podujatí nechýbali ani zaujímavé prednášky, sväté omše či premietanie filmu.

Letné žurnalistické semináre sú hlavnou aktivitou občianskeho združenia Network Slovakia. Ich cieľom je vzdelávať redaktorov farských médií a zvyšovať tak kvalitu a úroveň farských periodík na Slovensku.

Text: Petra Humajová
Foto: Mária Melicherčíková

Do očí detí musíme hľadieť srdcom

Potom povedal svojim učeníkom: „Nie je možné, aby neprišli pohoršenia, ale beda tomu, skrze koho prichádzajú! Tomu by bolo lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora, akoby mal pohoršiť jedného z týchto maličkých. Dávajte si pozor!“ (Lk 17, 1-3)

V septembri sa otvárajú brány škôl. Pri tejto príležitosti sme sa porozprávali s pani učiteľkou Antóniou Krškovou, ktorá učila dlhé roky na ZŠ Rastislavovej v Prievidzi. Svojich žiakov sa vždy snažila viesť k úcte k dospelým, ale i k sebe samým.

Tonka, si prekvapená témou, ktorú sme pre Bartolomej zvolili na september - úcta k mladým?

Nie. Téma úcty by si zaslúžila byť aj témou roka. A úcta k deťom, mladým, to je základ. Bez nej neexistuje úcta k nikomu.

Dlhé roky si pracovala ako učiteľka. Isto nám vieš povedať viac o tomto druhu úcty...

Spoločnosť by mala mať úctu k mladším. V školskom prostredí by táto úcta mala zahŕňať najmä láskavý, ale súčasne aj dôsledný prístup k výchove detí. Dať úctu, ale ju aj vyžadovať. Ide tu o vzájomnú vzťah učiteľa a žiaka, ale i spolužiakov navzájom.

Úcta k mladým by sa ale mala prejavovať i materiálne - zabezpečením učebníc, opravením škôl, dostatkom učebných pomôcok...

Kedy majú začať rodičia s výchovou, aby dieťa pochopilo, čo to znamená - správať sa úctivo?

S prvým nádyhom. Základom je obetavá, ale spravodlivá láska. A potom nekonečné odkrývanie úcty okolo nás - k sebe, tebe, k všetkým a k všetkému.

Ak mám v úcte svoje dieťa, vychovám slušného človeka s pevnou vôľou. Tým mu otvorím dvere do možno ťažšieho, ale plnohodnotného života. V takomto prípade sa zaobíde bez bartičiek dneš-

nej doby - alkoholu, drog, závislosti na internete či mobile.

Vplýva na výchovu mladých napr. neúcta rodičov k ich životu? Nezáujem o nich, o ich dospievanie?

Detská bolesť môže mať skutočne korene v nedostatku úcty od rodičov. Nie je slabosťou vážiť si dieťa... Vyžaduje si to však zmeniť zákazy a príkazy za nekonečné vysvetľovanie a láskavú dôslednosť. Malo by sa začať od malička.

Je potrebná dôstojnosť v obliekaní, jedení, hraní i rozprávaní dieťaťa. Je dôležité učiť ho argumentovať i brániť správne veci dôstojným spôsobom - ale i naučiť ho ustúpiť a ospravedlniť sa s dôstojnosťou. Takéto dieťa potom raz bude požívať úctu minimálne k sebe samému.

Vedeli sa ti deti v škole zdôveriť s problémami?

Deti väčšinou nevedeli vyhodnotiť problém vo vzťahoch včas a správne. Často nevedeli, že sa im krivdí. Alebo to boli deti, ktoré si neuviedli, že ubližujú a čím ubližujú. Tu musí byť pozorný dospelý, ktorý by mal zasiahnuť.

Odporúčam zasiahnuť s úctou k mladším. Hlavné je, aby deti či mladí pochopili, ako veľmi si môžu navzájom ublížiť. To, čo sa im zdá byť nevinnou zábavou, môže byť napokon veľkou tragédiou, ktorá ich poznačí aj

na celý život, ak sa zanedbá.

Áké boli reakcie detí na tvoje porozumenie?

Veľa detí bolo prekvapených, že si niekto našiel čas, aby ich vypočul a pomohol im. Viaceré boli zaskočené tým, že to, čo robili, nebolo správne a netušili, ako veľmi tým ublížili. Jedných treba z úcty k nim zachrániť, druhým treba s úctou k nim dať šancu naskočiť na správny vlak.

Rodičia a celkovo aj spoločnosť sú niekedy toho názoru, že musia riešiť dôležitejšie veci života. Veľký omyl. Dieťa má prednostné právo na spravodlivosť a ochranu.

Môže vyučovanie náboženstva pomôcť pri výchove?

Vyučovanie náboženstva je jedinečnou príležitosťou k výchove, k budovaniu životnej filozofie. Treba evanjelium čítať srdcom. Ježiš je živá úcta k hriekšnym, vzdelaným, jednoduchým, blízkym, cudzím, k Otcovi, k sebe. O maličkých sa zmieňuje konkrétne. S úctou ich pozýva k sebe!

Objavila sa v škole, kde si učila, i škikana?

Šíkikana ako prejav najtvrdšej neúcty je častá a nebezpečná. Nemali by sme k nej byť tolerantní. Všetkých nás dobehne. Nečinnosťou sa staneme spoluvinníkmi a dôsledky padajú aj na našu hlavu.

Nie je to ľahký boj. Je oveľa ľahšie učiť niekoho matematiku a slovenčinu ako ho vychovať. Najväčšou drinou je však prevýchova. Agresivnosť si väčšinou deti prinesú do školy zo svojho rodinného prostredia. A tak učiteľia miesto vzdelávania a rozvíjania zdravej osobnosti začínajú s budovaním a prebudovaním osobnosti.

Patrí vďaka všetkým tým, ktorí sa na to dajú.

Čo môžeš poradiť rodičom a celej spoločnosti ohľadom úcty k mladším?

Pozrite sa aspoň na chvíľu do očí vašich detí! Rodičia, ak chcete, aby vaše dieťa požívalo úctu, snažte sa vychovať z neho slušného, láskavého, obetavého človeka s pevnou vôľou. Budte zásadoví s láskou a pochopením ako Ježiš i naša Matka Mária. Dieťa nepotrebuje nadbytok, ale malo by mať to, čo potrebuje - najmä lásku.

Spoločnosť je deťom dlžná rodičov. Tí buď pracujú, aby mohli zabezpečiť rodinu, „mobilujú“ či mailujú, cestujú, robia nadčasy a nepoznajú sviatok ani piatok... Alebo pracujú v cudzine. Navštevujú herne... Nevieme už spoločne besedovať a nájsť si na seba čas. Nevieme mládeži ponúknuť zdravé a vhodné vzory.

Ak sa pozrieme do očí detí, prečítame v nich všetko dôležité. No musíme do nich hľadieť srdcom a rovnako aj srdcom počúvať. Pomáhať chrániť aj vychovávať našu mládež.

S láskou ďakujeme za úprimné slová
Anka G. Vavrová a M.K.

Ilustračné foto: M. Melicherčíková

Úcta aj k mladým

Je prirodzené prejavit' úctu k staršej osobe. Väčšinou v rodine rodičia vedú svoje deti k tomu, aby sa starším pozdravili, uvoľnili im miesto v hromadnej doprave alebo v čakárni. Tak to má byť a tak je to správne. Prípady neúcty voči starším nás dokážu zaraziť, ba aj pobúriť.

Dnes však obrát'me pohľad na mladého človeka. Skúsme sa zamyslieť nad tým, ako sa na mladých pozerajú starší. Ako starší vnímajú dnešných mladých? Ako sa voči nim správajú, ako s nimi a o nich hovoria? Ako vnímajú úlohu, ktorú majú mladí zohrať spoločnosti a v budúcnosti?

Tí, ktorí budú čítať túto úvahu, sú na jednej z dvoch vekových strán. Avšak všetci sme na jednej lodi, lebo každý starý bol raz mladý a každý mladý, ak Boh dá, bude raz starý. Preto nemusíme stavať pomyselné tábory mladých a starých.

Nielen starší majú niekedy zlé skúsenosti s mladými, ale platí to aj opačne. Je smutné, keď mladí ľudia zažijú neúctu zo strany starších.

Pohľad na mladých

Prvou vecou je pohľad a postoj srdca. Ako sa pozerám na mladých ľudí vo všeobecnosti? Je v mojom srdci úcta voči mladým? Uvedomujem si, že hoci vo všeobecnosti vyrastajú vo väčšom blahobyt, ale aj v oveľa ťažšej duchovnej, psychickej a spoločenskej klíme?

Možno je dobré si niekedy uvedomiť, že mladých formuje aj svet masmédií a dnešná kultúra. Oni túto klímu ne-naštartovali. Nie je to ich chyba. Oni

sa do tejto kultúry a atmosféry narodili a v nej vyrastali.

Mladí dnes vyrastajú viac v neúplných a rozvrátených rodinách. Má to vplyv na ich správanie, rozhodovanie, prežívanie. Aj preto robia chyby a nezrelé rozhodnutia.

Prejavit' im úctu

Prejavená úcta voči mladému človekovi je znakom zrelosti starého človeka. Je veľké, ak starší človek dokáže prijať mladého, nezrelého, možno ešte rebelantského mladého človeka. Je znakom veľkosti starca, keď v ešte nevyformovanom mladom človeku vidí Božieho syna alebo dcéru. Keď v ňom vidí zárodok novej kultúry a nádej na niečo lepšie.

Všetci pápeži, ktorí nie sú idealisti, ale realisti, jednohlasne hovoria, že mladí sú nádejou Cirkvi, že v ich rukách je lepší svet. Máme takýto pohľad aj my? Alebo je náš pohľad pesimistický, fatalistický a beznádejný?

Priať ich

Poznáme frázy typu: „Kde sa ten svet rúti? Tí dnešní mladí, to je katastrofa!“ Takéto frázy prezrádzajú, že naše srdce a náš pohľad nie je Boží. Či stav našej spoločnosti, rodiny, spoločstva je len o mladých?

Hoci k mladým nemusíme vzhliadať tak, ako vzhliadame k staršiemu hrdinovi, máme k nim mať veľkú úctu. Každý z nich je Božie stvorenie, Božie dieťa s obrovskou dôstojnosťou. To podstatné, čo mladí od starších potrebujú, je priatie, povzbudenie, prejav dôvery.

Človek nevyrastá len v matkinom lone, ale aj v lone, ktorým je rodina, Cirkev, spoločnosť. Je v tom druhom

lone prijatý? Niektorí mladí sú agresívni a násilníci aj preto, lebo vo svojej rodine sú neprijatí alebo sú dokonca svedkami domáceho násillia. V tom druhom lone však tiež často nezažívajú prijatie, bezpečie a lásku. Niekedy mladým argumentujeme, že sa potrebujú zmeniť, že musia urobiť to alebo tamto. Samotné argumenty však ešte nikoho nezmenili, ak nie sú sprevádzané láskou.

Hovorme s nimi inak

Ďalšou vecou je spôsob, akým hovoríme s mladými a o mladých. Stalo sa nám, že sme niekedy reagovali na necitlivé a drzé správanie mladého človeka slovami „Ty sopliak jeden nevychovaný!“ a podobne? Stáva sa nám, že dospelým mladým ľuďom automaticky tykáme?

Možno sa niektorí starší môžu učiť nebyť automaticky všade uprednostnení. Slušným poprosením nemáme čo stratiť.

Modlime sa za nich

Modlitba za deti a mladých je ďalším prejavom veľkorysého a láskavého srdca starších. Potrebujeme nových Simeonov a Anny, ktorí žehnajú deťom a povzbudzujú mladých a rodičov.

Vo Svätom písme sú starí a mladí ako najbližší spojenci. Keď prorok Joel

hovorí o mesiášskych časoch, ukazuje nám obraz starcov a junákov. Aj jedni aj druhí vplyvom Ducha prijímajú zjavenie od Boha cez vízie a sny.

Keď praotec Jakub žehnal svojich dvanástich synov a každému prorokoval budúcnosť plnú nádeje, pre každého syna použil iný obraz. Každému povedal, že Boh s ním ráta, že má pre neho špeciálny plán. Toto potrebujeme aj dnes. Potrebujeme starších, ktorí sa budú modliť za mladých a prihovárať sa im Božími slovami nádeje.

Keď sv. Pavol ustanovoval biskupov, dvaja z nich boli veľmi mladí, volali sa Timotej a Títus. Pavol ich povzbudzuje, aby sa natrápili, že sú takí mladí, a starších povzbudzuje, aby týmito novými mladými novoustanovenými biskupmi nepohrdali kvôli mladému veku.

Mladí robia chyby. Mladosť je s tým spojená. Od starších sa však očakáva veľké srdce. Srdce otca, ktorý nezavrhne ani mánotratného hriešneho syna. Je to srdce, ktoré majú naši pápeži. Je to srdce mnohých starých otcov a starých mám, srdce ľudí, ktoré je pripravené čakať, modliť sa, odpúšťať, dať novú šancu.

Pre Bartolomej článok napísal Rastislav Dluhý C.Ss.R., šéfredaktor časopisu Slovo medzi nami

Slovo medzi nami - mesačník, ktorý ponúka úvahy nad omšovými čítaniami na každý deň a tiež rôzne iné témy. V novembri si pripomenie 15. výročie svojho vzniku.

Slovo redemptoristi smn.sk
medzi nami

Denne s Božím slovom

Mladí túžia po úctivom prístupe

Mnohí si ju vynucujú, všetci po nej túžia a niektorí ju okolnosťami stratili (hlavne tú, voči sebe). Úctu. Hlavou nám často preblesnú myšlienky posudzovania a pohľad na iných nie je až tak Boží. Chceme zmenu a prežívať úctu medzi generáciami. Je to vôbec možné?

Na záver kázne počas slávnostnej sv. omše na sviatok sv. Cyrila a Metoda (jún 2014) nitrianskym námestím zaznela modlitba a každá veta v nej končila slovami: „...Pane, začni odo mňa.“ Pane, zmenu začni odo mňa.

Ak vyžadujeme úctu, začnime ju prejavovať my. Znie to nespravodlivo hlavne pri pomyslení na niektorých ľudí či rôzne situácie v našom živote? Búri sa nám vnútro?

Úcta neznamená, že starší ľudia počas cestovania v autobusoch budú vstávať a púšťať sadnúť si mladých. Alebo ak sa dopustia priestupku voči spoločenským normám, namiesto následkov si deti odnesú pohladenie a obraz sladkého úsmevu. Úcta voči iným neznamená stratit' vlastné hranice a sebaúctu. Ale v slobodnej láske ich v správnom čase a správnym spôsobom prekročiť. Pretože to, čo Boh dal nám, túžime dávať ďalej. Prejavovať úctu sebe bez egocentrizmu a prejavovať úctu iným navonok bez posudzovania vo vnútri. Napomínať bez vyvyšovania a vytvárania neustálych pocitov viny, vyjadriť svoj nesúhlas bez agresivity, nechať pocítiť dôsledky konania bez pridanej hodnoty nášho odsúdenia Oveľa ľahšie sa o tom píše, ako sa to žije.

V práci s mladými a pri rozhovoroch s nimi ma však zarazilo práve slovo úcta. Aj mladí túžia, aby sa k nim pristupovalo s úctou. Očakáva sa od

nich, že budú úctiví, sebaistí a pokorní zároveň. Ale ako budú úctivými, ak nezažijú úctu? Sebaistými bez získania sebaistoty? Pokornými bez vedomia vlastnej hodnoty a hodnoty druhých?

Božie slovo povzbudzuje: „Navykaj chlapca na životnú dráhu, ktorej sa mu treba pridržať, a neodchýli sa od nej ani v starobe.“ (Prís 22,6) Bremeno výchovy máme na pleciach spoločne, spoločne s Bohom. Vychovávame deti a mladých, aby z nich vyrástli zodpovední dospelí. Ľudia s charakterom. Charakterom, ktorý poukazuje na schopnosti človeka, morálne postoje, zmysel pre zodpovednosť, ako sa správa vo vzťahoch a zvláda svoje úlohy.

Záver znie - vychovať úctivých láskavých ľudí s hranicami môžu len úctiví láskaví ľudia s hranicami. Akoby sme opäť boli na začiatku a na mieste je jednoduchá modlitba: „...Pane, začni odo mňa.“

Text: Anežka Kútiková
Foto: Lucia Turčanová

Kniha *Děti a hranice* poskytuje široký obraz o výchove detí. Je vhodná nielen pre samotných rodičov, ale i pre každého, kto do styku s deťmi prichádza - učiteľov, trénerov, vychovávateľov, susedov. Už nie je možné zakúpiť si ju, nachádza sa však vo fondoch viacerých knižníc na Slovensku.

Autori knihy Dr. Henry Cloud a Dr. John Townsend pracujú ako vedúci pracovníci v psychologickom centre na klinike v Newport Beach v Kalifornii v USA. Obaja prednášajú na konferenciách a sú autormi viacerých kníh. V češtine vyšla ich kniha *Hranice. Kde jsou zdravé meze ve vztazích a v osobním životě?*

V prvých štrnástich kapitolách knihy *Děti a hranice* autori okrem teoretických vedomostí a zdôvodnení, prečo deti potrebujú hranice, upozorňujú čitateľa na to, že budúcnosť vzniká práve teraz. Predstavujú desať princípov hraníc, ktoré dieťa potrebuje poznať.

Posledná kapitola je nazvaná výstižne - Vyhrňte si rukávy. Obsahuje šesť krokov uplatňovania hraníc u detí.

Celá publikácia je popretkávaná životnými skúsenosťami z odbornej praxe i skúsenosťami z osobného života autorov a ich klientov. Pre čitateľov sú pútavé najmä tieto príbehy, ale i príklady konfliktov rodičov s deťmi spolu s návodmi na riešenie.

Autori pristupujú k výchove s cieľom vypestovať u detí niekoľko dôležitých vlastností: vedomia toho kým sú; vedomia toho, za čo sú zodpovedné; schopnosti rozhodovať sa; poznania, že keď sa rozhodnú dobre, bude to pre nich dobré, ale pokiaľ sa rozhodnú zle, budú tým trpieť. Zdôrazňujú taktiež možnosť vzniku skutočnej lásky založenej na slobode.

Napriek tomu, že v knihe sa vyskytujú i príklady nesprávnych reakcií dospelých na konfliktné situácie s deťmi, tieto pasáže tu nie sú kvôli vzbudeniu pocitov viny, ale len pre samotné uvedomenie si daných chýb. Následne v texte ponúkajú autori nové formulácie, ktorými rodičia môžu deti viesť k zrelosti, k túžbe konať správne. Pomáhajú

Děti a hranice. Proč vo vztahu k dětem budovat hranice?

Autori: Dr. Henry Cloud,
Dr. John Townsend

Vydavateľ: Návrat domů

Rok vydania: 1998

Počet strán: 202

Väzba: brožovaná

Jazyk: český

ISBN 80-7255-002-0

im vnímať realitu ako skutočnosť danú Bohom a vedú ich k uvedomovaniu si svojho konania. Takisto vhodným spôsobom dopĺňajú teoretické a praktické poznatky citátmi zo Svätého písma.

Autori predkladajú taktiež podrobný proces osvojovania štruktúry, ktorú deti prirodzene nemajú. Budovanie hraníc zvyšuje pravdepodobnosť toho, že deti získajú motiváciu žiť pred Bohom i druhými láskyplný, zodpovedný, spravodlivý a úspešný život.

Výrazným plusom knihy je istá dávka nadhľadu na výchovu detí a povzbudenie, že napriek všetkým

problémom, s ktorými sa rodičia stretávajú, nie sú na to sami. Podobné skúsenosti majú rodičia i v USA a na celom svete. Boh je takisto rodičom už mnoho rokov a je ochotný radiť a pomáhať, aby rodičia aj deti mohli prevziať vládu nad svojím životom.

Knihu odporúčam prečítať si, a to nielen raz. Netreba ju súdiť ju podľa výzoru. Keďže vyšla v roku 1998, obal i jednotlivé strany knihy nepôsobia príliš aktuálne. Pre svoj obsah je však daná publikácia stále živá a snáď sa v niektorom vydavateľstve rozhodnú pre jej reedíciu.

Anežka Kútiková

Hojivá a láskyplná reč duší

Pokorná duša je bosá
Cíti každý kamienok
každé ostrie...
na ceste životom
Srdce napokon zahojí
všetky rany a ranky
S láskou ich požehná
a vloží do rúk Boha

Prežitá bolesť v našich
životoch očisťuje naše
vnútro od svetských nepo-
trebností. Znova o čosi

viac dospejeme - dozrejeme. Pochopíme... kto a čo má pre nás hodnotu a váhu. Akákoľvek bolesť, ktorú nám pomáhajú niest' iní, má v sebe hĺbku večnosti a nežnosť blízkosti. Už to nie je bezvýhodisková bolesť samoty. Stáva sa požehnaním zhora pre trpiaceho aj spolutrpiacich. Je to hojivá a láskyplná reč našich duší.

Kráčame po Božích cestách

Často si v sladkej nevedomosti mladosti myslíme, že kráčame iba vlastnými silami, po svojich cestách, ktoré vedú k našim osobným cieľom. Sme dôležití - určujeme, kadiaľ budeme kráčať a kadiaľ nie. Stačí nepatrná, malá - veľká chvíľa precitnutia vo vlastnom vnútri a s úžasom zistíme po rokoch života, že kráčame po Božích cestách, vydláždenými praobyčajnými kameňkami ľudských radostí, cez vlastnú námahu od jedného človeka k druhému.

Veronika Hoffmannová

Z mladíka sa stal patrón študentov

Svätý Alojz Gonzaga

9/14

Na priečelí nášho prievidského piaristického kostola sa okrem reliéfu Najsvätejšej Trojice nachádzajú i štyri sochy. Jednou z nich je socha sv. Alojza Gonzagu, patróna mládeže a študentov. Dvojicu spolu s ním tvorí ďalší svätec tejto doby, Karol Boromejský. Od neho Alojz údajne po prvý raz dostal sv. prijímanie.

Sv. Alojz Gonzaga sa narodil 9. marca 1568 na zámku neďaleko Mantovy v Taliansku. Pochádzal zo šľachtického rodu. Jeho matka bola nábožná žena, otec náruživý vojak. Každý si ho chcel vychovať podľa svojho. Matka túžila po tom, aby sa z Alojza stal človek slúžiaci Bohu, otec v ňom zas videl svojho budúceho dediča a šikovného vojaka.

Vojenský život

Spočiatku sa zdalo, že Alojz inklinuje skôr k otcovým predstavám. Už ako päťročný býval s vojakmi vo vojenskom tábore, mal vlastnú zbroj, bez problémov jazdil na koni - a strašne klial. Od vojakov preberal všetko - dobré i zlé.

Keďže v tých časoch sa začalo bojovať pomocou strelného prachu, čo bola novinka, robil s ním i Alojz svoje vlastné experimenty. Raz si popálil tvár, inokedy sa takmer ťažko zranil pri strieľaní z dela. Otec však bol na odvahu svojho syna hrdý a len sa na tom všetkom smial.

Keď vojaci odišli bojovať do Afriky a Alojz sa vrátil domov, matka bola zhrzená z jeho správania. Snažila sa ho obrátiť späť smerom k Pánu Bohu, čo sa jej i podarilo. Otec však po návrate z nábožnosti svojho syna dvakrát nadšený nebol. Poslal Alojza spolu s bratom Rudolfom do Florencie k vojvodovi Františkovi de' Medici. Tu žili v prepychu, získavali vzdelanie a chodili na plesy. Alojz sa však už toho, čo doňho vstúpila trpezlivá matka, nevzdal. Najmilšia mu bola modlitba v malej kaplnke za palácom.

Iné túžby

Neskôr sa obaja bratia dostali na dvor vojvodu Viliama v Mantove. Do srdca Alojza sa pri pohľade na všetko to bo-

Povolanie svätého Alojza Gonzagu
(Giovanni Francesco Barbieri)

hatstvo začali vkrádať úplne iné predstavy, aké mal o jeho živote otec. Chcel sa vzdať dedičstva a stať sa rehoľným kňazom. Rozhodnutie urobiť tak v ňom dozrievalo i počas nasledujúcich dvoch rokov, ktoré strávil na španielskom kráľovskom dvore.

Keď sa o Alojzových zámeroch dozvedel jeho otec, zúrilo. Začal ho posielat' na dvory rôznych talianskych kniežat, do najväčších zábav a najnevídanejších krajín, aby mu myšlienku na rehoľný život vyhnal z hlavy. I po roku však Alojz trval na svojom. Napokon otec ustúpil a v roku 1585 Alojz vstúpil do rehole jezuitov.

Rehoľný brat

Ako rehoľník bol Alojz napriek svojmu vznešenému pôvodu veľmi pokorný. Nemal rád, keď mu dávali prednosť či pripomínali, z akého je rodu. Najmilšie mu bolo získavanie almužien pre chudobných. Rád sa však staral i o chorých.

Kým sa Alojz pripravoval na kňazstvo, v jeho rodine to vrelo. Brat Rudolf začal žiť v nemanželskom vzťahu so ženou, ktorá nemala šľachtický pôvod, a navyše sa hádal i s mantovským vojvodom o jeden zámok. Alojz sa teda vrátil domov, urovnal všetky spory a odišiel späť do Ríma.

Rok pred kňazskou vysviackou vypukla v meste epidémia moru. Alojzovi pre jeho slabé zdravie dovolili iba ošetrovať ľudí v nemocnici, čo bolo menej nebezpečné. On však i tu šiel na doraz a svoje sily vôbec nešetрил. Keď raz cestou do nemocnice uvidel nakazeného človeka, sám ho napriek únave priniesol do nemocnice. To bola posledná rana pre jeho zdravie. Ochorel a 21. júna 1591 ako 23-ročný zomrel. Príčinou

jeho smrti bolo pravdepodobne úplné vyčerpanie alebo mor.

Alojza Gonzagu blahorečili v roku 1605 a svätorečili v roku 1726. O tri roky neskôr bol pápežom Benediktom XIII. vyhlásený za patróna mládeže, najmä študentov - určite i preto, že sám v čase štúdií dosahoval vynikajúce výsledky v matematike, cudzích jazykoch a diplomacii. Vyzvaný je však i pri hľadaní životného povolania a ako pomocník pri očných chorobách či morovej epidémii.

Pripravila: Petra Humajová

Zdroje: K. Mečiar: Životy víťazov 2; www.ignaciaskaspiritualita.sk a www.catholica.cz

Pozvánka na Modlitbové trojdnie Modlitieb matiek

Mamy z hnutia Modlitby matiek z *komunity Útecha Vás* v dňoch 27., 28. a 29. septembra 2014 pozývajú na spoločné modlitby, v ktorých sa duchovne spoja matky, otcovia a deti v mnohých krajinách sveta.

V piatok 26. septembra 2014 budeme spoločne odprosovať za naše hriechy; v sobotu 27. septembra 2014 budeme odprosovať za tých, ktorí ublížili nám a našim deťom; v nedeľu 28. septembra 2014 poďakujeme za všetko, čo Pán urobil v našich životoch.

Blahoželanie

Dňa 17. septembra sa svojich 80. narodenín dožíva **Filomena Petrášová**, rodená Mečiarová, z Prievidze - Necpál. Do ďalších rokov života jej želáme pevné zdravie, veľa Božích milostí, ochranu Panny Márie a nemiznúci úsmev na tvári.

Deti, vnúčatá, pravnúčatá a súrodenci s rodinami

Spomienky na zosnulých

Dňa 23. augusta uplynulo 20 rokov, čo nás po ťažkej chorobe vo veku nedožitých 31 rokov opustil **Ľubomír Feješ** z Prievidze. Už od vzniku časopisu Bartolomej pracoval v jeho redakcii a angažoval sa i v charite. Trepezlivým znášaním svojej choroby dal príklad mnohým a svojimi modlitbami podporoval všetkých, ktorým už nemohol pomôcť osobne. S vďakou si naňho spomína a o modlitbu zaňho prosí redakcia časopisu Bartolomej.

Smrťou sa život nekončí, iba mení.

Dňa 9. septembra si v modlitbe pripomenieme štvrté výročie úmrtia a zároveň nedožitých 60 rokov nášho zosnulého brata **Alojza Číka**. Ďakujeme tým, ktorí ho poznali a venujú mu tichú modlitbu.

Smútiaca rodina

Farská kronika

od 26. júla 2014

do 25. augusta 2014

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Jakub Ladislav Ölvecký
Lucia Ölvecká
Hanka Kotříková
Tereza Iliášová
Timea Terézia Pajerská
Vivien Eleanor Kašperová
Denis Ján Znamenák
Samír Ján Pieš
Ema Malušová
Michaela Krebesová

Manželstvo uzavreli:

Dušan Hraňo a Zuzana Bátorová
Peter Sigotský a Jana Volárová
Martin Mráz a Zuzana Lasabová
Peter Gross a Simona Ferejová
Artur Tadeusz Slusarz a Jana Danišová
Stefan Friedrich Weinauer a Simona Ba-
lejšová, r. Laciková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Timotej Puťoš, 71 r.
Michal Zagora, 80 r.
Mária Novotná, 86 r.
Mária Mokrú, 91 r.
Jaroslav Grešák, 64 r.
Ernestína Antónia Gregorová, 93 r.
Marcel Vážan, 44 r.
Ján Lichanec, 72 r.
Hedviga Horeháková, 88 r.
Imrich Balcar, 81 r.
Magdaléna Kaplánová, 100 r.
Pavel Čupec, 84 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.
Zodpovedný redaktor, sadzba:
Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,
M. Melicherčíková, A. Gálová,
Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: str. 2 - Mojmir Németh; str. 3 - Lucia Turčanová; str. 18 - Flickr.com by Michael Sae-chang; str. 23 a 24 - Mária Melicherčíková

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Prievidzská púť k Nanebovzatej Panne Márii
16. august 2014 (sobota), Mariánský vršok

Prievidzská púť k Nanebovzatej Panne Márii
17. august 2014 (nedeľa), Mariánsky vršok a areál SOŠ Prievidza

